

BANGHAY-ARALIN TUNGKOL SA BATAS MILITAR

Baitang: Kinder

Ang mga Katangiang Filipino

Paglalahat

- Mahalaga ang pagkakaisa sa pagkamit ng isang tunguhin o mithiin.
- Tayong lahat ay may tungkuling maging mabuti sa ating kapuwa.
- Buhay na puno ng kapaitan ang kahihinatnan ng pagkainggit at kasakiman.

Layunin

- Nagagamit nang wasto ang mga bagong salita sa isang pangungusap.
- Nakikinig sa kuwento.
- Nakasasagot ng mga gawain na may kaugnayan sa kuwento.
- Nakasasagot ng tanong tungkol sa kuwentong napakinggan.
- Nakapagbabahagi ng saloobin tungkol kay Ampalaya at iba pang mga gulay.
- Nahihinuha kung alin sa mga katangian ng mga gulay ang dapat at hindi dapat tularan.

Konsepto at Talasalitaan

- **bugnutin** – isang tao na madaling magalit

Habang naglalaro ng laruan ang kapatid ko, sinabihan siya ng aking nanay na oras na para maligo. Dahil ayaw pa niyang itigil ang kaniyang paglalaro, siya ay agad na nagalit at umiyak. Siya ay isang **bugnutin** na bata. Ano kaya ang ibig sabihin ng **bugnutin**?

- **balak** – plano

Sa susunod na Sabado ay **balak** naming pumunta sa parke para magpalipad ng mga saranggola.

- **dayuhan** – nakatira sa ibang lugar

Noong nakaraang Biyernes, dumating ang pinsan kong **dayuhan** na nakatira sa Amerika.

Lunsarang Pampanitikan

Alamat ng Ampalaya (isinulat ni Augie D. Rivera at iginuhit ni Kora D. Albano)

Pamamaraan

Gawain 1: Bago Magbasa

A. Paghawan ng mga balakid

*Isulat ang mga salita sa *word strips*. Gamitin muna ang ibinigay na mga pangungusap upang matulungan ang mga bata sa pag-unawa ng mga bagong salita. Idikit ang *word strip* at ibigay ang wastong kahulugan ng bawat salita matapos makapagbigay ng sagot ang mga mag-aaral.

1. **bugnutin** – isang tao na madaling magalit

Habang naglalaro ng laruan ang kapatid ko, sinabihan siya ng aking nanay na oras na para maligo. Dahil ayaw pa niya itigil ang kaniyang paglalaro, siya ay agad na nagalit at umiyak. Siya ay isang **bugnutin** na bata. Ano kaya ang ibig sabihin ng **bugnutin**?

2. **balak** – plano

Sa susunod na Sabado ay **balak** naming pumunta sa parke para magpalipad ng mga saranggola.

3. **dayuhan** – nakatira sa ibang lugar

Noong nakaraang Biyernes, dumating ang pinsan kong **dayuhan** na nakatira sa Amerika.

B. Pagganyak

Ano ang paborito ninyong gulay?

C. Pagtatakda ng Layunin

Tingnan natin kung ano-anong gulay ang makikita natin sa ating kuwento ngayong araw.

Gawain 2: Habang Nagbabasa

Maaaring gumamit ng *stick puppets* para ipakilala ang mga gulay at si Ampalaya habang binabasa ang kuwento.

Gawain 3: Pagkatapos Magbasa

A. Pangkatang Tipanan

Ang klase ay hahatiin sa limang pangkat. Para mas maunawaan ang kuwento ng *Alamat ng Ampalaya*, may inihandang mga gawain para sa bawat pangkat.

Pipiliin ng guro ang gawain na ibibigay para sa bawat pangkat. Bigyan ang mga mag-aaral ng 10 minuto upang matapos ang gawain. Maaaring iguhit ng guro si Ampalaya nang paunti-unti upang magsilbing timer o hudyat para sa mga mag-aaral na paubos na ang inilaan na oras para sa gawain.

Pangkat 1: Sa Bayan ng Sariwa (*venn diagram*) – Iguhit ang mga gulay sa bayan ng sariwa at ilarawan sila.

Pangkat 2: Ang Maitim na Balak (*role play*) – Iarte ang pagnakaw ni Ampalaya ng mga lasa, kulay, at ganda ng ibang mga gulay

Pangkat 3: Tuklasin Natin! (*comic strip*) – Gumawa ng isang komik strip na nagpapakita kung paano nalaman ng mga gulay na si Ampalaya at ang bagong gulay ay iisa

Pangkat 4: Ang Pasya ng mga Diwata (poster) - Isulat at iguhit ang naging kaparusahan ni Ampalaya

Pangkat 5: Mula Sa Mga Gulay (*journal writing*) - Isulat ang mga natutuhan mula sa kuwento

Ipadikit sa pisara ang venn diagram, comic strip, poster at journal writing bago simulan ang talakayan.

B. Talakayan (Buong Klase)

1. Ano ang mga gulay sa ating kuwento?
2. Sino ang umusbong na bagong gulay?
3. Paano naiba si Ampalaya sa ibang mga gulay?

*Tawagin ang Pangkat 1 upang ibahagi ang venn diagram

4. Ano ang naramdaman ni Ampalaya tungkol dito?
5. Ano ang kaniyang ginawa?

*Tawagin ang Pangkat 2 upang iarte ang maitim na balak ni Ampalaya

6. Ano ang masasabi ninyo sa kaniyang ginawa?
7. Sino ang bagong gulay na dumating sa kanilang bayan?
8. Paano nalaman ng ibang gulay na ang bagong gulay ay si Ampalaya?

*Tawagin ang Pangkat 3 upang ibahagi ang comic strip

9. Ano ang kaniyang naging kaparusahan?

*Tawagin ang Pangkat 4 upang ibahagi ang poster

10. Sang-ayon ba kayo dito? Bakit?
11. Bakit nag-iba ang itsura ni Ampalaya matapos nito?
12. Kung kayo ang mga diwata, ano ang ibibigay ninyong parusa kay Ampalaya?
13. Ano ang natutuhan ninyo sa kuwento?

*Tawagin ang Pangkat 5 upang ibahagi ang journal writing

Gawain 4: Paglalagom

Tanungin din ang ibang bata tungkol sa kanilang mga saloobin sa kuwentong napakinggan. Bigyang-diin ang mga katangian ng mga gulay sa kuwento na dapat tularan.

Pagpapayaman

Iguhit ang paboritong gulay at ilarawan ito. Ibahagi ito sa harap ng klase pagkatapos ng gawain.

Uri ng Pagtataya

- Partisipasyon
- Pagtukoy sa mga mabubuting katangian na dapat tularan
- Pagguhit at paglalarawan ng paboritong gulay

Kagamitan

aklat ng Alamat ng Ampalaya
mga stick puppet ng mga gulay
mga word strip
mga tsart para sa pangkatang tipanan
mga panulat
papel
lapis
pangkulay

Sanggunian

Rivera, Augie D.(1995). *Ang Alamat ng Ampalaya*. QC, PH: Adarna House